

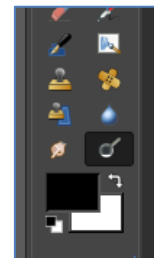

“Doordrukken en tegenhouden”

“Dodge and burn”

Vaak zijn er op een foto gebieden of gebiedjes die wat over- of onderbelicht zijn en die je wat donkerder of juist wat lichter wilt maken. De titel die ik hiervoor kies is afgeleid van de vroegere analoge donkerekamer-techniek: doordrukken (lokaal langer belichten) en/of tegenhouden (lokaal korter belichten).

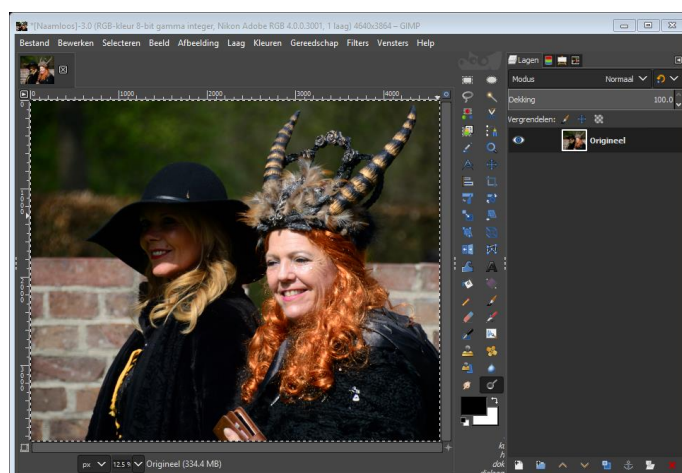
De gereedschapskist van Gimp bevat een stukje gereedschap waarmee dit eenvoudig en direct kan (het geselecteerde icoontje hiernaast). Mijn ervaring met dit directe gereedschap is niet erg positief, want moeilijker beheersbaar en controleerbaar dan de methode die ik hieronder beschrijf. Wellicht is dat een kwestie van ervaring overigens.

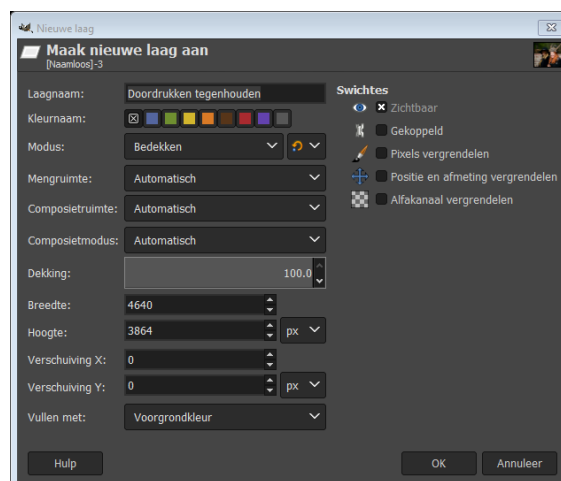
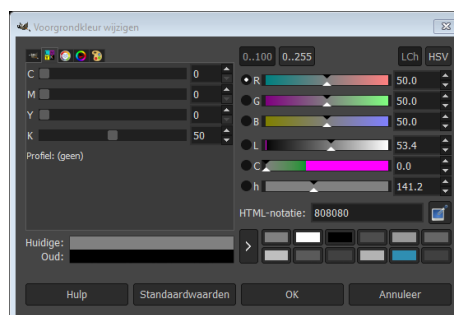
De methode die ik hier wil beschrijven maakt gebruik van de mogelijkheden die Gimp biedt voor lagen met verschillende *modus*¹.

In de *normale modus* bedekt de bovenliggende laag de onderste laag volledig. Alleen als die laag een zekere *dekking* heeft zie je de onderliggende laag er doorheen schemeren.

Er zijn ook lagen die een ander effect op de onderliggende laag hebben. We gaan hier gebruik maken van de modus *Bedekken*.

- Kies als voorgrondkleur 50% grijs door
  - dubbelklik op het zwarte vlakje onder in de gereedschapskist
  - in het *Voorgroundkleur wijzigen* kies je voor het tweede icoontje linksboven in het scherm om de vier schuifjes bij *C*, *M*, *Y* en *K* te zien
  - zet schuifje *K* op 50
  - klik OK
- Klik in het menu op *Laag | Nieuwe laag*
- In het *Maak nieuwe laag aan* scherm
  - Kies een naam voor de nieuwe laag; ik kies hier *Doordrukken en tegenhouden*
  - kies bij *Modus* voor *Bedekken*
  - Kies bij *Vullen met* voor de *Voorgroundkleur*
  - klik OK

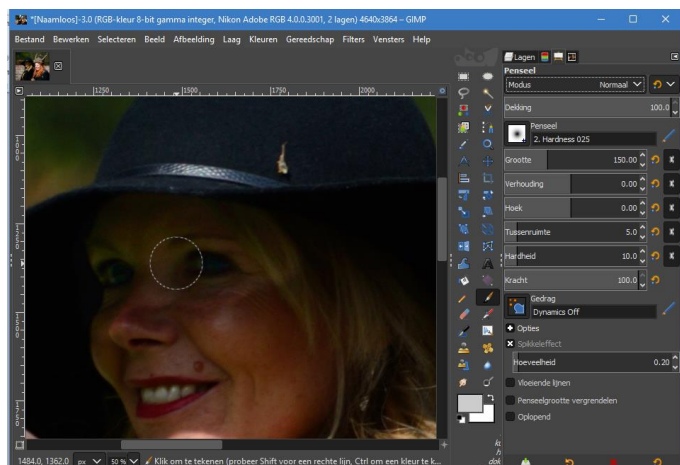
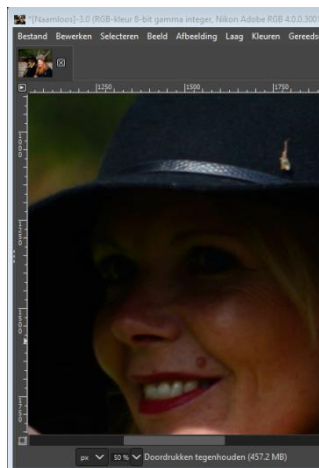

Een nieuwe laag is nu aangemaakt en zichtbaar in de lagen-tab rechts op het scherm.

Vrijwel alle attributen van deze nieuwe laag kunnen ook later nog worden veranderd.

¹ Op <https://docs.gimp.org/2.10/nl/gimp-concepts-layer-modes.html> vind je een uitleg over de lagen met voorbeelden, helaas nog niet vertaald in het Nederlands.

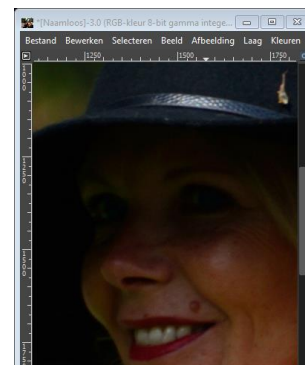
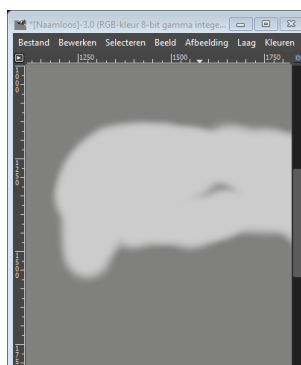
4. Kies een zeer zachte penseel en een lichtgrijze voorgrondkleur. Ik kies hier voor 20% grijs
5. Selecteer nu de **Doordrukken en tegenhouden** laag en zorg dat beide lagen zichtbaar zijn.
6. Als je nu met die lichtgrijze kwast over de te donkere delen schildert wordt de foto op die delen lichter. Hierboven zie je de oorspronkelijke foto en rechts het resultaat.

Wat je nu gedaan hebt is met een lichter grijs op de nieuwe laag met de modus Bedekking ervoor gezorgd dat op die plek de foto een beetje lichter wordt.

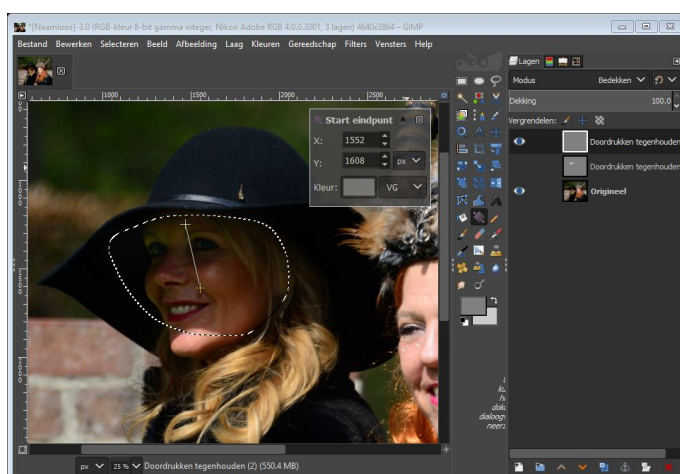
Met een wittere kleur kun je nog verder oplichten, met een grijs tint die donkerder is dan 505 kun je delen van de foto donkerder maken.

Hier rechts zie je de twee lagen zoals zij er ieder apart uitzien.

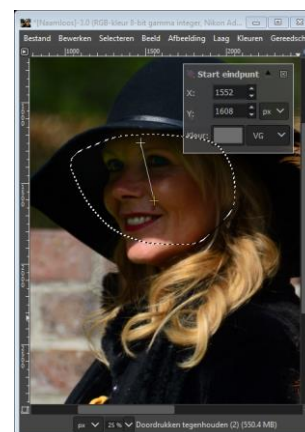
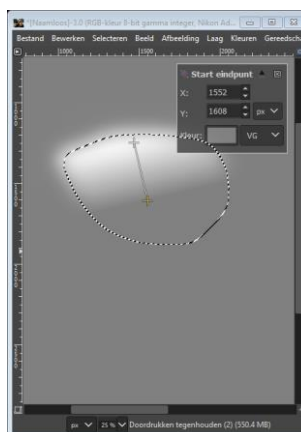
Bij bovenstaande methode is de overgang tussen wel of niet lichter gemaakt nog vrij hard. Daarom nog in het kort een iets andere aanpak:

1. Maak een tweede grijze laag met **modus bedekken**
2. Klik de zichtbaarheid van de eerdere laag uit.
3. Selecteer een gebied waarin het op te lichten deel is weergegeven bijvoorbeeld met het **lasso-** of het **schaargereedschap**
4. Verzacht de randen van deze selectie sterk, bijvoorbeeld met 200 pixels
5. Zorg dat de nieuwe grijze laag is geselecteerd
6. Vul de selectie met het **kleurverloop** gereedschap met een verloop van, in dit geval 20% grijs naar 50% grijs
7. Door de twee kruisjes binnen het geselecteerd gebied te verplaatsen kun je zowel de steilheid als de precieze richting van het kleurverloop bepalen
8. Als je tevreden bent, druk je de Enter-toets in.

Rechts zie je weer de twee lagen in deze tweede mogelijkheid.

Ik vind deze tweede optie in dit geval beter. Uiteraard kun je alle gereedschappen gebruiken om verschillende delen van je foto met verschillende tinten grijs meer of minder lichter of donkerder te maken

Op dezelfde manier heb ik het gezicht van de rechter vrouw iets donkerder gemaakt, nu met een kleurverloop van 50 naar 70 % grijs in een zachte (200 pixels) selectie rondom haar gezicht.

Hier rechts zie je het resultaat in de tweede *doordrukken en tegenhouden* laag en hieronder de foto mét en zonder deze verbeteringen.

